

NADIEH: NIET VOOR BIJ DE AFWAS

'Wat doet dat mens toch moeilijk'

Al jaren verblijft zangeres, gitariste en componiste Nadieh de wereld met de prachtigste muziek. Haar debuut 'Land of tá' uit 1986, met daarop hitsingles als 'Windforce 11' en 'Lovers eyes', trok meteen al de aandacht en werd bekroond met onder andere een Edison en een Zilveren Harp. Inmiddels is haar vierde cd, getiteld 'Eye on the waves' uit. Nadieh vertelt over wat er in tussentijd gebeurd is, haar drijfveren om muziek te maken en over haar ervaringen met de muziekbusiness.

Afgedwongen door het plotselinge succes van de eerste plaat kwamen de opvolgers voor Nadieh veel te snel en zagen er zeker niet zo uit zoals zij zelf had gewild. 'Daar zit veel te veel invloed van derden in. En in de eerste niet hoor. Daar had ik anderhalf jaar op gewerkt, ik was zo eigenwijs als wat. Ik kwam al binnen met een houding van: denk eraan dat je er niet aan komt. De tweede en derde kwamen ook te snel. En toen heb ik gezegd: "Nou hoef ik niet meer", na die derde: "Ik heb het gehad". Ik was gewoon echt niet gelukkig meer met wat ik deed. En ik overwoog heel sterk om iets anders te gaan doen. Verder gaan met mijn studie psychologie die ik had afgebroken.'

Om zich te bezinnen op haar toekomst heeft Nadieh na haar derde plaat een rustperiode ingebouwd. Uiteindelijk heeft ze besloten door te gaan in de muziek, maar wel op haar eigen voorwaarden en op haar eigen manier. Niet alleen muzikaal, ook persoonlijk heeft Nadieh zichzelf hervonden. 'Ik denk dat ik nu de vruchten pluk van de fouten die ik na de eerste elpee heb gemaakt. Na de eerste ben ik namelijk losgeslagen. Ik had die plaat gemaakt, ik kwam in de business terecht. Ik kreeg prijs na prijs na prijs. En dan word je gevoelig, je wordt zwak. En als mensen dan gaan zeggen van: "Joh, waarom trek je niet eens een keer een rokje aan". Of: "Je moet eens wat aan je uiterlijk gaan doen, je bent 20 kilo te zwaar", nou dan ga je door de grond, hoor. Je gaat zo een identiteitscrisis in en die kreeg ik ook. Dus ik ging luisteren, ik ging denken van: nou, misschien hebben ze gelijk, misschien ben ik wel een ouderwetse trut. Ja, misschien zit het toch wel anders in mekaar dan ik had gedacht. En dat zijn die tussenliggende cd's. Dat is eigenlijk ook muzikaal mijn twijfel van: "Jongens, wat moet ik nou doen." Tot ik op een gegeven moment dacht van: okay, alles gehoord en gezien hebbende vind ik toch dat bepaalde dingen, maar nu gefundeerd en gemotiveerd dus ik weet het nu zeker, niet moeten.'

Geen discostamper

Deze nieuwe zelfverzekerdheid resulteerde in de cd 'Eye on the waves', die vorig jaar uitkwam. Maar eigenzinnigheid heeft wel zijn prijs, heeft Nadieh gemerkt. Ondanks wederom goede kritieken en lovende reacties wordt haar laatste cd weinig op de radio gedraaid. Nadieh denkt wel te weten waarom. 'Dj's vinden het stuk voor stuk ook een hele goede

plaat. Ze hebben eigenlijk geen reden om hem niet te draaien. Maar wat ik zelf denk is dat een dj een programma wil samenstellen waarin hij zelf de ster is, hij moet het aan mekaar kunnen praten, hij moet het kunnen brengen. Nou, wat ik denk is dat mijn muziek in de programmatuur van zo'n uitzending niet best past en daar zijn een aantal redenen voor. Eén van de redenen is de totaal andere manier van opname en de manier van mixen die wij hebben gebruikt. Wat bijvoorbeeld al erg opvalt is dat er heel weinig gebruik is gemaakt van galm. Dus mijn cd's klinken veel droger dan het gemiddelde plaatje. De stem staat ook meer voor in de box. Je hoort het uit de show springen, je hoort gewoon het verschil. Dus dat zou een reden kunnen zijn. Plus dat het gewoon echt luistermuziek is, ik ben geen discostamper. Dus om nou lekker es de afwas bij te doen denk ik toch dat je iemand anders op moet zetten.'

Riskant

Volgens Nadieh geldt in het algemeen dat er in Nederland veel goede muziek wordt gemaakt, die maar nauwelijks aan de bak komt. 'Want waar is in Nederland een goed popprogramma op tv? Leoni Jansen heeft nou een talkshow met wat muziek, okay. Zijn er nog meer? Nee. En dan heb ik

Foto Govert de Roos

mensen dat toevallig leuk vinden kopen ze dat en wordt het als kwalitatief hoger aangeslagen. Ik vind dat een beetje een tijdsbeeld. Ik heb gewoon het gevoel dat mensen veel oppervlakkiger aan het worden zijn omdat ze volgepropt worden met visuele middelen. Dat doodt creativiteit en de innerlijke beleving ook. En aangezien mijn muziek juist vreselijk veel gaat over innerlijkheden, zal deze het grote publiek waarschijnlijk niet snel aanspreken. Want voor mijn muziek moet je toch iets meer moeite doen. En die teksten van mij dat zijn toch best wel statements. Als je je erin verdiept dan kan dat best wel heel confronterend zijn. Ze gaan over mijn belevenissen als mens. Het zijn de dingen die ik tegen-

'Misschien hebben ze gelijk, misschien ben ik wel een ouderwetse trut'

het niet alleen over mezelf. Dan heb ik het ook over The Claw Boys Claw, over Mathilde Santing, over Fay Lovski. En ze verdwijnen allemaal naar Duitsland en Frankrijk, en niemand weet het.' Dit laatste geldt ook voor Nadieh zelf. Hoe graag ze het ook zou willen, een Nederlandse toernee is financieel te riskant. Noodgedwongen moet ze dus uitwijken naar het buitenland; regelmatig treedt ze dan ook op in genoemde buurlanden.

Dat goede muziek heden ten dage niet goed verkoopt, heeft volgens Nadieh veel te maken met het feit dat er in de moderne muziek geen enkele objectieve maatstaf meer is voor kwaliteit. 'De maatstaf is namelijk of mensen het kopen. Iemand kan half uitgekled drie tonen murmelen, als de

om, het is mijn in-de-vaalkuil-valen, het zijn mijn overwinningen.

Rijplezier

'Of zulke teksten je aanspreken heeft veel te maken met of je als mens leeft vanuit de visie dat je een bepaalde groei wilt bereiken. Als je dat niet hebt, dan snap je ook niet waar ik me druk over maak. Wat ik probeer over te brengen is een gevoel van liefde. Een gevoel van: ik sta morgenochtend op en ik ga gauw nou es m'n best doen om es niet uit m'n slof te schieten. Ik ga m'n best doen om es een keer de belangen van een ander te proberen vóór die van mijzelf te zetten, ik ga proberen om mezelf in m'n sterke eigenschappen te ontwikkelen en niet in m'n zwakke. Groei, daar gaat het eigenlijk over. Zo ben ik.

Zo zit ik in mekaar. Ik ben geen spat meer of minder dan wie dan ook om me heen, alleen ik geef in m'n muziek mijn strijd weer. Ik ga toch voor een soort vervolmaking. We zijn als mens hier neergezet omdat we toch door de eeuwen heen nou moeten leren om ons ook als mens te gedragen.'

'Ik denk dat ik mensen aanspreek of aan zou willen spreken die allemaal op hun eigen manier op zoek zijn naar een vorm van wereldbewustzijn. Aangezien alle communicatieve middelen er zijn om mondiaal te kunnen gaan denken moet het nu mogelijk zijn om een aantal misstanden de wereld uit te helpen die gegroeid zijn, zoals bijvoorbeeld dat het met de ene helft van de wereld heel goed gaat terwijl de ander dood gaat van de honger. Als ik zeg: "De toestand is niet zo best" en een ander reageert met: "Ik snap niet waar je het over hebt, ik bedoel ik rij lekker in m'n autootje en ik heb het naar m'n zin", nou, ik denk dat als je zo in mekaar zit dat je die cd's van Nadieh ook niet ziet zitten. Dan denk je van wat doet dat mens moeilijk, waar zingt ze toch over.'

Dapper

De achtergrond van waaruit Nadieh veel van haar teksten schrijft is het bahai-geloof, waarvan ze op 15-jarige leeftijd uit eigener beweging aanhanger werd. Maar ze loopt er liever niet te veel mee te koop, daar heeft ze namelijk niet al te beste ervaringen mee. 'Eén van de kenmerken van reacties op religie in deze tijd is namelijk dat je als zwak wordt beschouwd als je ergens bijhoort. Men ziet het altijd als een soort dwingende groep die alle individuele gedrag onderdrukt. Nou, dat is het dus absoluut niet, maar daar zou ik niet eens meer over in de verdediging gaan. Want ik vind het veel dapperder dat als iemand iets waar vindt, dat ie het dan ook doet ondanks de vooroordelen van z'n medemens. Dat is namelijk veel sterker en veel meer ei-

gen mening dan die mensen pretenderen te hebben die dan in die discussie gaan, vind ik.'

Hoe a-commercieel de boodschap van Nadieh ook mag lijken, toch zijn er meerdere succesvolle hedendaagse popsterren waarmee ze zich verwant voelt en die op dezelfde manier met muziek bezig zijn als zij. 'Met Sting bijvoorbeeld heb je niet zo'n ander verhaal te pakken als van mij. Phil Collins heb je geen ander verhaal te pakken. Peter Gabriël, heb je geen ander verhaal te pakken. Nou als je Phil Collins zijn teksten beluistert dan merk je dat hij in staat is om het op zo'n manier te zeggen, en dat vind ik heel knap en daar hoop ik naar toe te groeien, dat het voor iedereen prettig en begrijpelijk is. Want eenvoud kenmerkt nog steeds het ware en ik vind dat ik daar af en toe nog ontzettend in te kort schiet. Ik vind dat ik nog veel simpeler en nog veel eenvoudiger zou moeten, maar ik kan niet meer dan ik nu kan dus ik doe m'n best. "Think twice, it's just another day for you and me in paradise." Ik bedoel zo'n tekst. Nou, dat zie ik als toekomstige ontwikkeling. Ik hoop dat ik doorga op de weg waarop ik nu ben. Dat ik het voor mekaar krijg om die eenvoud in mezelf te creëren en dat die zich in de muziek gaat uiten. Gewoon weer die groei. En ik denk dat Phil Collins daar veel verder in is dan ik. En Sting ook. Die hebben al die fases doorlopen. En dat zijn wereldsongwriters. En ik hoop dat ik daar ook één van word. Ik vind dat ik nog eerlijker en nog meer emotie in die muziek kwijt zou moeten en dat kan ik door m'n eigen beperktheden soms nog niet helemaal. Maar dat hoop ik te bereiken.'

Andras Mebius